

Sardar Patel University**M. A. Examination IIIrd Semester (CBCS) Sanskrit****Monday Date: 29/10/2018 Time: 02.00 p.m. to 05.00 p.m.****PA03ESAN21: Drama: Abhijnanashankuntalam of Kalidasa****Total Marks: 70****(10)**

પ્ર-૧ બહુવિકલ્પીય પ્રશ્નો (બધા ફરજિયાત)

૧. _____ પञ्चમો વેદ: ।

(A) નાટકમ્ ।

(B) પુરાણમ્ ।

(C) કાવ્યમ્ ।

(D) વ્યાકરણમ્ ।

૨. કાલિદાસે અભિજ્ઞાનશાકુન્તલમાં કયા વ્રતનો ઉલ્લેખ કર્યો છે ?

(A) પ્રિયાનુપ્રસાદન

(B) જયા-પાર્વતી

(C) કામપ્રસાદન

(D) પુત્રપિંડપાલન

૩. કાલિદાસની પ્રિય શૈલી કઈ છે ?

(A) ગૌડી

(B) વૈદર્ભી

(C) પાંચાલી

(D) લાટી

૪. શકુંતલાને શાપ આપનાર ઋષિનું નામ આપો.

(A) જમદગ્નિ

(B) ચંડકૌશિક

(C) દુર્વાસા

(D) દુર્મુખ

૫. કાલિદાસને કવિકુલગુરુનો ખિતાબ કયા કવિએ આપ્યો છે ?

(A) જયદેવ

(B) હર્ષદેવ

(C) કણ્ઠદેવ

(D) બલ્લાલસેન

૬. સર વિલિયમ જોન્સે અભિજ્ઞાનશાકુન્તલનું ભાષાંતર કયા વર્ષમાં કર્યું ?

(A) ઈ.સ. ૧૬૮૮

(B) ઈ.સ. ૧૮૮૬

(C) ઈ.સ. ૧૭૮૮

(D) ૧૭૮૨

૭. કાલિદાસનો પ્રિય અલંકાર કયો છે ?

(A) ઉત્પ્રેક્ષા

(B) ઉપમા

(C) અર્થાન્તર્યાસ

(D) વ્યાજસ્તુતિ

૮. કણ્ઠનો આશ્રમ કઈ નદીના કિનારે આવેલો છે ?

(A) ગોદાવરી

(B) સરયુ

(C) ક્ષિપ્રા

(D) માલિની

૯. ધનમિત્રનો પ્રસંગ અભિજ્ઞાનશાકુન્તલના કયા અંકમાં નિરૂપાયો છે ?

(A) છઠ્ઠા

(B) સાતમા

(C) પાંચમા

(D) ત્રીજા

૧૦. નીચેનામાંથી અભિજ્ઞાનશાકુન્તલનું પાત્ર નથી.

(A) શારદત

(B) અનસૂયા

(C) ગોદાવરી

(D) મારીચ

પ્ર-૩ અભિજ્ઞાનશાકુન્તલાનું મૂળ કથાનક અને કવિએ કરેલા ફેરફારો વિશે નોંધ લખો.

(૧૫)

અથવા

પ્ર-૩ મૂર્તિમતી ચ સત્ક્રિયા શકુન્તલા।- ચર્ચો.

(૧૫)

પ્ર-૩ (અ) ગમે તે બે શ્લોકોનો અનુવાદ કરો:

(૦૮)

૧. ચલાપાઙ્ગાં દૃષ્ટિં સ્પૃશસિ બહુશો વેપથુમતીં
રહસ્યાખ્યાયીવ સ્વનસિ મૃદુ કર્ણાન્તિકચરઃ।
કરૌ વ્યાધુન્વત્યાઃ પિબસિ રતિર્વસ્વમધરં
વયં તત્ત્વાન્વેષાન્મધુકર હતાસ્ત્વં ખલુ કૃતી।।
૨. ક્ષામક્ષામકપોલમાનનમુરઃ કાઠિન્યમુક્તસ્તનં
મધ્યઃ ક્લાન્તતરઃ પ્રકામવિનતાવંસૌ છવિઃ પાણ્ડુરા।
શોચ્યા ચ પ્રિયદર્શના ચ મદનક્લિષ્ટેયમાલક્ષ્યતે
પત્રાણામિવ શોષણેન મરુતા સ્પૃષ્ટા લતા માધવી।।
૩. રમ્યં દ્વેષ્ટિ યથા પુરા પ્રકૃતિભિર્ન પ્રત્યહં સેવ્યતે
શય્યાપ્રાન્તવિવર્તનૈર્વિગમયત્યુન્નિદ્ર એવ ક્ષપાઃ।
દાક્ષિણ્યેન દદાતિ વાચમુચિતામન્તઃપુરેભ્યો યદા
ગોત્રેષુ સ્ખલિતસ્તદા ભવતિ ચ વ્રીડાવિલક્ષશ્ચિરમ્।।
૪. આલક્ષ્યદન્તમુકુલાનનિમિત્તહાસૈ-
રવ્યક્તવર્ણરમણીયવચઃપ્રવૃત્તીન્।
અઙ્કાશ્રયપ્રણયિનસ્તનયાન્વહન્તો
ધન્યાસ્તદઙ્ગરજસા મલિનીભવન્તિ।।

પ્ર-૩ (બ) ગમે તે બે સસંદર્ભ સમજાવો:

(૦૭)

૧. આર્તત્રાણાય વઃ શસ્ત્રં ન પ્રહર્તુમનાગસિ।
૨. કામી સ્વતાં પશ્યતિ।
૩. ગુર્વપિ વિરહદુઃખમાશાબન્ધઃ સાહયતિ।
૪. શ્રદ્ધા વિક્તં વિધિશ્ચેતિ ત્રિતયં તત્સમાગતમ્।

પ્ર-૪ ભ્રમરબાધાપ્રસંગ વિશે સવિસ્તર નોંધ લખો.

(૧૫)

અથવા

પ્ર-૪ ત્રીજા અંકનું રસદર્શન કરો.

(૧૫)

પ્ર-૫ ચોથા અંકનું રસદર્શન કરો.

(૧૫)

અથવા

પ્ર-૫ શકુન્તલાપ્રત્યાખ્યાન વિશે સવિસ્તર નોંધ લખો.

(૧૫)

—X—
(2)